

3 (Sem-5/CBCS) SKT HE 2

2024

SANSKRIT

(Honours Elective)

Paper : SKT-HE-5026

(Theatre and Dramaturgy)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

Answer in Sanskrit or Assamese or English

UNIT—I

(Theatre : Types and Construction)

(नाट्यगृहम् : प्रकाराः निर्माणं च)

(Marks : 25)

(अङ्कः—25)

1. Answer the following questions : 1×4=4

निपुणितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखतु—

(a) Who is the writer of the book, *Daśarūpaka*?

‘दशरूपकम्’ इति ग्रन्थस्य रचयिता कः?

(2)

(b) Who is विश्वकर्मा?

विश्वकर्मा कः?

(c) For Nātyamaṇḍapa, Vāstu is very important.

(Write True or False)

नाट्यमण्डपस्य कृते वास्तु प्रयोजनीयम्।
(शुद्धम् / अशुद्धम्)

(d) The medium type of theatre is ascribed for Gods/Kings.

(Choose the correct word)

मध्यमप्रकारकनाट्यगृहं भवति राजा॑/देवतानां कृते।
(शुद्धं पदं चिनोतु)

2. Write short notes on the following :

$2 \times 3 = 6$

अधोलिखितेषु विषयेषु संक्षिप्तिष्पणी लेखनीया—

ज्येष्ठ ; विकृष्ट ; अवर।

3. Discuss what you know about नाट्यपरिवेशनस्थानम्
(site).

5

Or / अथवा

Write on दारुकर्मा.

दारुकर्मविषये लिखतु।

A25/226

(Continued)

(3)

4. Write the answer of any one of the following questions : 10

अधोलिखितयोः एकस्य उत्तरं प्रदेयम्—

(a) Discuss various features of प्रेक्षकोपवेश and नेपथ्यगृह.

प्रेक्षकोपवेशः नेपथ्यगृहश्च इत्यनयोः वैशिष्ट्य-विषये टिप्पणी लेखनीया।

(b) Write a note on the contribution of धनञ्जय in the field of Indian dramaturgy.

भारतीयनाट्यक्षेत्रे धनञ्जयस्य अवदानम् इति विषये टिप्पणी एका विरचनीया।

UNIT-II

(Drama—Vastu (Subject matter), Netā (Hero) and Rasa)

(नाटकम्—वस्तु, नेता, रसः च)

(Marks : 35)

(अङ्कः—35)

5. Answer the following :

$1 \times 3 = 3$

अधस्तनानां प्रश्ननाम् उत्तराणि लिखतु—

(a) Why is drama called a दृश्यकाव्य?

नाटकं कथं दृश्यकाव्यमिति उच्यते?

A25/226

(Turn Over)

(4)

(b) How many types of अभिनय are there?

कृतिविधा: अभिनयाः वर्तन्ते?

(c) Who recites the नान्दी in Sanskrit drama?

संस्कृतनाटके नान्दीश्लोकः केन उच्चार्यते?

6. What is the meaning of the term 'जनान्तिक'? 2

जनान्तिकपदस्य कः अर्थः?

7. Write short notes on any two of the following :

$$5 \times 2 = 10$$

अधोलिखितेषु पदद्रव्यस्य विषये टिप्पणी लेखनीया—

पञ्चसन्धिः ; वाचिकाभिनयः ; कञ्चुकी ; आकाशभाषितम्।

8. Answer any two of the following : 10×2=20

अधस्तनेषु प्रश्नद्रव्यस्य उत्तरं लेखनीयम्—

(a) Discuss the features of रसनिष्पत्ति.

रसनिष्पत्तिविषये आलोचनं करणीयम्।

(b) Write an exhaustive note on वस्तु of a drama.

नाटकस्य वस्तु इति विषये विशदम् आलोचनीयम्।

(c) Discuss the varieties of नायिका.

नायिका भिन्नताविषये आलोच्यताम्।

(5)

(d) Write a note on the 'नाट्यशास्त्र'.

नाट्यशास्त्रस्य विषये एका टिप्पणी लेखनीया।

UNIT—III

(Tradition and History of Indian Theatre)

(भारतीयनाट्यपरम्परातदितिहासः च)

(Marks : 20)

(अङ्कः—20)

9. Answer the following questions : 1×3=3

अधस्तनानाम् उत्तराणि प्रदेयानि—

(a) The term 'रूपक' refers to नाटक/नाटिका.

(Choose the correct word)

रूपकपदेन सूच्यते नाटकम्/नाटिका।

(शुद्धं पदं चिनोतु)

(b) Fill in the blank :

रिक्तस्थानं पूर्यतु :

काव्येषु _____ रम्यम्।

(c) Which of the following term can be associated with नाट्य?

सन्धिः or समासः

नाट्येन सह अधस्तनस्य कस्य पदस्य संयोगः अस्ति?

सन्धिः अथवा समासः

10. Write a short note on नाट्यवेद. 2
 नाट्यवेदविषये एका संक्षिप्ता टिप्पणी विरचनीया।
11. Discuss the salient features of temple theatre. 5
 मन्दिरगतनाट्यगृहम् अधिकृत्य तद्विशिष्टयविषये आलोच्यताम्।
12. (a) Discuss the development of Indian theatre in the Vedic and Purāṇic age. 10
 वैदिकयुगे पौराणिकयुगे च भारतीयनाट्यगृहं कथं विकसितं जातं तद्विषये आलोच्यताम्।
Or / अथवा
- (b) Discuss the salient features of the dramas of Śāṅkaradeva.
 शङ्करदेवविरचितानां नाटकानां वैशिष्ट्यानि आलोच्यन्ताम्।

★ ★ ★

